

ỊHỤN'ANYA NKE ỤMỤNNA

I Jọn 1:1-10; 2:1-17, 24, 25, 28, 29; 3:1-24; 4:7-21; 5:1-21;

2 Jọn 1-6, 12, 13; 3 Jọn 1-8, 12-14

IHE-ÒMÙMÙ 361

Nke Ndiokenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ọ buru na onye ọ bula gāsi, anamāhu Chineke n’anya, ma ọ nākpọ nwa-nne-ya asị, ọ bu onye-ugha: n’ihi na onye nādigh-ahu nwa-nna-ya n’anya, bú onye ọ huworo ọ pugh ihu Chineke n’anya, bú Onye ọ nāhugh mgbe ọ bula” (I Jọn 4:20)

I. Iso Chineke Nwekọ Ihe

- 1 Jisọs Kraist, mpụtaihè nke ihụn’anya nke Chineke n’ebe anyị nọ, bụ náání ntọala nke ọñụ ebighịebi, I Jọn 1:1-4; 2:25; 5:11-13; Jọn 3:14, 15, 36; Ọlu Ndi-ozì 4:10-12; Jon 17:2, 3
- 2 Chineke bụ ihè, ndị ha na Ya naenwekọ ihe aghaghị ijégharị n’ihè ahụ ma debe kwa iwu Ya niile, I Jọn 1:5-7; 2:3-6, 24, 28; 5:1-3.
- 3 Ụmụ Chineke naenwekọrịta ihe n’ebe ọ dị ukwu mgbe ha na ejégharị n’ihè ahụ, I Jọn 1:7; 2 Jọn 1-6, 12, 13; 3 Jọn 1-4, 12-14
- 4 Mmadụ niile emehiewo, ma ndị náekwupụta mmehie ha niile nye Chineke náanata mgbaghara nke mmehie ha, I Jọn 1:8-10; 2:1, 2; Ilu 28:13; Aisaia 55:7; Ọlụ Ndi-ozì 3:19
- 5 Ndị hụrụ ụwa n’anya, ha na Chineke adighị enwekọ ihe, I Jọn 2:15-17; Ndi Rom 12:2; Taitọs 2:12; Jemes 4:4.

II Ịbụmụ nke Ndị Kwereekwe

- 1 Ihụn’anya dị ukwu nke Nna akwụwougwo ahụ ka ụmụndịkom nke mmadụ wee ghọọ ụmụndịkom nke Chineke, I Jọn 3:1-3; Jọn 3:16; Ndi Rom 5:8; Ndi Efesọs 2:4,5.
- 2 Ụmụ ndịkom nke Chineke -- ndị Kraist amurụ ọhụ -- adighị emehie, I Jọn 3:4-10; 2:12-14, 29; 5:4, 5, 18-21; Ndi Galatia 6:7, 8; Jemes 1:27.
- 3 Ụmụ Chineke naahụ Ụmunnaha náanya, I Jọn 3:11-19; 4:7-12, 20, 21; 2:7-11; 5:16, 17; Luk 10:25-37; Jọn 13:35; 15:12; I Pita 1:22; 3 Jọn 5-8
- 4 Irubeisi n’iwu Chineke náalupụta okwukwe na ntụkwasiobi, I Jọn 3:20-23; 4:17-19; 5:14, 15; Jọn 15:7
- 5 Chineke naagbara ụmụ Ya àmà n’ikwesị ntụkwasiobi, I Jọn 3:24; 4:13-16; 5:6-10; Ndi Rom 8:16; Ndi Galetia 4:6.

NKỌWA DI ICHEICHE

Ihụn’anya nke Chineke

Jọn, onye ahụ nke náeso ụzọ Jisọs nke náadabere kwa n’obi Ya ka anaakpọ mgbe niile Onyeozì nke ihụn’anya, ọ bughị náání na ọ kpara nso Onyenwe anyị nime arọ atọ ahụ O jere ozi Ya nime ụwa, kama n’ihi òzìzì ya nke náemetu n’obi n’ihe odide ya nile banyere ihụn’anya Chineke. N’ihi na Jọn hụrụ n’onwe-ya ihe niile nke mere n’ijéozì nke Jisọs Kraist site ná mmalite wee rue n’onwụ Ya n’elu obe, wee hụ kwa ìdịrè nke ihụn’anya Chineke n’ebe ya onweya na ndịozì ọzọ nọ, isiokwu nke ihụn’anya Chineke bamiri nime obi ya. Mgbe ọtụtụ arọ gasịrị, site ná mkpali nke Mmụọ Nsọ, o dere ọtụtụ ihe banyere isiokwu dị mkpà.

“Chineke bụ ihụ-n’anya,” ka Onyeozì ahụ dere; ihụn’anya ahụ pụtakwara ihè nkeoma site n’inye Ọkpara Ya nke O murụ náání Ya igbapụta ụwa. “Ọ biakutere ihe nke aka-Ya, ma ndi nke aka-Ya akpabatagh Ya. Ma ka ha ra, bú ndi nara Ya, ha ka O nyere ike ighọ umu Chineke, bú ndi kwere n’aha-Ya” (Jọn 1: 11, 12).

Jọn bụ otù onye nime ndị ahụ nke kwere ma nabata kwa Jisọs, Ọkpara Chineke. Mgbe Jisọs laghachirị n’Eluigwe Jọn ghọtara n’òtùtù dị ukwu ohere ahụ dị ebube nke o nwererị n’ihi na ya na Jisọs anọworị. Jọn pụrụ ikwu dika onye hụrụ ihe n’onwe-ya, site n’obi jupụtara m’amamihe banyere ndi mkwutọ ahụ ndi náasị na Jisọs bụ náání ezi onye na onye òzìzì: “Ihe nke diri site na mbu, ihe ayi

nuworo, ihe ayi jiworo anya ayi hu, ihe ayi kiriri, nke aka ayi detu-kwa-ra, banyere Okwu nke ndu ahu” (I Jón 1:1). Anụrụ na ọbara ekpugheghị eziokwu a dị ịtụn’anya, nke náadi kwa ebighiebi nye Onyeozí ahu ahurụn’anya, kama Chineke Nna kpughere eziokwu a site n’Eluigwe. (Lee Matiu 16:15-17).

Mnwapụta nke Ọmụmụ Ọhụ

Jón nwere amamihe nke sitere ná mnwapụta banyere Jisos, ma ụdi amamihe a dịkwara mmadu niile. Jisos gwara Tọmas sị: “N’ihi na ihuwom, Ị kwere? ngozi nádiri ndi akáhugh, ma ha kwere” (Jón 20:29). N’ihe odide niile nke Onyeozí a, ekwusiri otú eziokwu ike bú nke Jisos kuziri n’oge ijéozí Ya; nke bú, na ịmara Jisos na ikwere na Ya kariri ịmara Ya maqbú ikwere na Ya n’okpokoroisi. Nke a bú eziokwu di mkpà, n’ihi na otutu ndi náekwuputa taa na ha bú ndi nke Kraist erubeghi ebe o búla ma o bughị náani ịmara Jisos n’okpokoroisi, ha naakpo kwa nke a “Okpukpé nke NdiKraist.”

Apurú ịmara Jisos site nánnwaputa náani mgbe umummadu kwuputara mmehie ha niile ma rapu kwa ha aka wee náejéghari n’ihè niile nke Okwu Chineke. Ihe Baibul naakpo ikwere na kraist bú irubeisi n’iwu Ya niile. Mgbe mmadu bjakwutere Chineke n’uzo di otú a, kwuputa mmehie ya niile ma rapu kwa ha aka, náekwere na Jisos Kraist na mgbaputa ahu nke O zutara umummadu site n’onwu Ya n’elu obe, Chineke kwesiri ntukwasiohi ma buru kwa Onyeeziomume igbaghara mmadu ahu mmehie ya niile. Udi mnwaputa di otú a n’ebe Chineke no ka anaakpo ibu onye amuru ohu. O bu onyinye amara di mkpa nke onye náeweghi ya agaghi ahu Alaeze Chineke anya. (Lee Jón 3: 1-8.)

Umundi kom nke Chineke

Mnwaputa nke onyinyeamara ahu bú omumú ohu naagbanwe mmadu nke uwa (náagbanyeghi maqbú onyenwere omume oma maqbú onye nwere omume ojoo, náagbanyeghi otú o si di elu n’ihi mnweta nke uwa maqbú otú o si bamie nime mmehie) wee mee ka o buru nwa Chineke. Anaewzuga ihun’anya n’ebe ihe nke uwa di, ewee mee ka ihun’anya nke Chineke were onodu ya. Amamikpé naesi n’obi ahu puo, itukwasí Chineke obi amalite nke náeto, náeto dika nwa Chineke ahu naejéjé n’ihè nke Okwu Chineke. Mmuo nke Chineke naagbara mmuo nke umu Ya ama mgbe niile na ha bú umu Ya.

Ngosi niile ndia nke di ebube, na otutu ndi ozo náabiakwasí umu Chineke n’ihi ihun’anya puru iche nke Nna ha. Olu ukwu ozo nke anaalu nime obi mmadu site na mgbaputa na imubata nime ezinaulo nke Chineke bú olileanya nke náegosi na otú ubochi umu Chineke gaahu Chineke otú O di. “Onye o búla nke nwere olileanya nka n’ebe O no, o neme kwa onwe-ya ka o di ocha, dika Ya onwe-ya di ocha” (I Jón 3:3). Chineke naazoputa otú mkpurubobi site ná mmehie ya nile, o buru kwa na onye ahu anogide nime nzoputa ahu o gaabu onye ganaétóétó n’amara site n’oge ahu rue mgbe o gaaba n’Otuto.

O dighi mmehie o búla nke di ná ndu nke umuChineke. Mmehie bú imebi iwu nke Chineke, emekwara ka Jisos Kraist puta ihè ka O wee hichapu mmehie. O dighi mmehie di nime Kraist, “Onye o búla nke nanogide nime Ya adigh emehie: onye o búla nke nemehie ahugh Ya anya mgbe o búla, o magh kwa Ya” (I Jón 3:6). Onyeozí ahu, nke ji anya ya hu ike nke ihe iribaama nke Jisos ma buru kwa onye nara ntí nkeoma ná mkparita uka na ndumodu Ya niile, nwere ezi nkowa banyere ndia naakpo onweha ndi Kraist ma ha náeme mmehie. Site na Mmuo Nso Onyeozí a kwuru na o bú ihe anaapughi ime ibu nwa Chineke ma náeme kwa mmehie. “Onye o búla nke amuro site na Chineke adigh-eme mmehie, n’ihi na mkpuru-Ya nádigide nime ya: o puhg kwa imehie, n’ihi na amuwo ya site na Chineke” (I Jón 3:9). Chineke naagbanwe mmadu náewepu kwa aguú nke mmehie site n’obi mgbe amuru onye ahu ozo site na Chineke.

Ihun’anya N’ebe Umunna no

“Nime nka ka ihu-n’anya di, o bugh na ayi onwe-ayi huru Chineke n’anya, kama o bu na Ya onwe-ya huru ayi n’anya, we zite Okpara-Ya ka O buru ihe ijuru Ya obi banyere mmehie-ayi. Ndi m’huru n’anya, o buru na Chineke huru ayi n’anya. otú a ayi onwe-ayi ji kwa ugwo ihurita onwe-ayi n’anya” (I Jón 4:10, 11). N’ebe a ka emere ka odoanya na o bughí ihe enyere umu Chineke iroro ma ha gaahu nwanna ha n’anya maqbú na ha agaghi ahu ya n’anya, n’ihi na nke a bú iwu putara ihè nkeoma. Nime akwukwo nke Agba Ohu niile anyi naahu na otutu nke ihun’anya nke mmadu nye Chineke naaputa ihè n’ihun’anya ya maqbú enweghi ihun’anya n’ebemmadu ibe ya no. “O buru na ayi ahurita onwe-ayi n’anya, Chineke nanogide nime ayi, emewo kwa ka ihu-n’anya-Ya zue okè nime ayi” (I Jón 4:12).

N’obi nke onye-Kraist ahu ihu-n’anya ya n’ebe mmadu ibeya no adighi ebute ihun’anya ya n’ebe Chineke no uzo, kama ha abuo bú ihe ekekotara n’otu. Obi nkume na ihun’anya nke Chineke enweghi ike ibi n’otu ebe. Ufodu mmadu nwere ojuijafu ihu ndi enyi ha na ndi ikwu ha n’anya, ma kpo ndiro

ha asị. “Ma Mu-onwem si unu, nāhunu ndi-iro unu n’anya, nēkpe kwa ekpere nye ndi nēsogbu unu; ka unu we buru umu nke Nna-unu nke bi n’elu-igwe” (Matiu 5:44, 45).

Ihụn’anya a nke anaenwe n’ebe ụmụnna nọ abụghị nke mmadụ meere, n’ihi na ọ bụ Chineke naetinye ya nime obi mmadụ. Mnwekọrịta nke Chineke nke ndị nke Chineke naagakọrịta (maọbụ naaga aka na aka) -- mmadụ agaghị enwe otù nime ha wee ghara inwe nke ọzọ. Apụghị inwe akpụrụakpụ ná mnwekọrịta; n’ihi náasụgharị n’etiti mmụọ nke ụmụ Chineke. Mgbe egbubiri nnwekọrịta nke ọjọ n’etiti mmadụ na Chineke, mgbe ahụ egbubiwo kwa nnwekọrịta nke ọjọ n’etiti onye ahụ na ụmụ Chineke.

Òlee ebe ihụn’anya nke ụmụnna kwesiri iru? Ọ ghaghị iru nnọọ n’ebe o zuruókè nke gaeme ka nwa Chineke mee ka nwanna nke nọ na mkpà soro ya keta ókè n’iheoriri maọbụ n’ihe onwunwe ya. Náagbanyeghị otù ọ bụla mmadụ si ekwuputa na ya bụ onye Chineke, ọ buru na o nweghị omiko n’ebe mmadụ ibe ya nọ ná mkpà nọ, ọ putara na eziokwu adighị ná mkwuputa ya. Mmụọ Chineke kwuputara na dika Kraist togboro ndu anyi, n’otù aka ahụ kwa na “ayi onwe-ayi ji kwa ugwo itogbo ndu ayi n’ihi umu-nna-ayi” (I Jón 3:16). N’oge nke Ndịozọ igbummadu n’ihi okwukwe ya bụ ihe naeme mgbe niile, náagbaghịagugọ ọ bụ ihe ọjọ mfé otù onye nime ụmụ Chineke inye ndu ya iji náputa ndu nke otutu mmadụ maobu kwa nke otù mmadụ. Ihụn’anya n’ebe ụmụnna nọ ekwesighi idi ala n’ubochi taa. Onye nke naenweghị ike iwere ihe oriri ya nye onye aguu naaguu agaghị enwe kwa ike itogbo ndu ya n’ihi ụmụnna.

Onyeokaiwu ahụ juru ajuru si: “Onyeozizi ọ bu gini ka m’geme ka m’we keta ndu ebigh-ebi?” Jisọs wee juo onyeokaiwu ahụ ihe edere n’iwu banyere ajuru a, ma onyeokaiwu ahụ kwuputara ya. Jisọs wee si: “I zara nkeoma: me nka i gadi kwa ndu: (Luk 10:25, 28). Gini ka onyeokaiwu ahụ zara? “Hu Onye-nwe-ayi Chineke-gi n’anya site n’obi-gi dum were kwa nkuru-obi gi dum, na ike-gi dum, na uche-gi dum; hu kwa onye-agbata-obi-gi n’anya dika onwe-gi” (Luk 10:27). Nke a putara na ihụn’anya a gaewetara onye ahụ nke nwere ya ndu ebughiebi. Dika otutu mmadụ n’ubochi taa, onyeokaiwu ahụ choro igu onweya n’onye eziumume, n’ihi nke a ọ juru Jisọs ka ọ kowara ya onye bụ onyeagbataobiya. Jisọs koro ya akuko banyere Onye Sameria Oma ahụ wee juo onyeokaiwu ahụ onye o chere na ọ bụ onyeagbataobi nke onye Juu ahụ nke dabara n’aka ndi naapunara mmadu ihe. Eleghiana onyeokaiwu ahụ koro Ndị Sameria asi, dika otutu nime Ndị Juu mere, n’ihi na ọ kpoghi ya aha, kama ọ nabatara eziokwu ahụ: “Onye ahụ nke mere ya ebere.” Mgbe ahụ Jisọs gwara ya “Ga, gi onwe-gi me kwa otu ahụ” (Luk 10:37).

Cheta, na akuko banyere Onye Sameria Oma ahụ naekwu ihe banyere ndu ebighiebi. “Onye bu onye-agbata-obim?” Ajuru ahụ metutara ndi niile gaacho iba n’Eluigwe. Onyeagbataobi anyi bu onye ọ bula nke anyi nwere ike imere iheoma, maobu onye nke anyi, nwere ike ikputara Chineke.

AJURU DI ICHEICHE

1. Òlee otù o si ọjọ mfé mmadụ na ụmụ Chineke inwe mnwekọrịta?
2. Òlee ndi mehieworo n’etiti ụmụ mmadụ?
3. Òlee otù o si buru ihe ọjọ mfé igbaghara mmehie anyi?
4. Gini naeme mgbe mmadụ naachọ ihu uwa na Chineke n’anya n’otù mgbe ahụ?
5. Òlee ndi bu ụmụ ndikom nke Chineke?
6. Gini mere mmehie apughị idi ná ndu nke nwa Chineke?
7. Gini mere o ji ọjọ mkpà ka ụmụ Chineke nwe ihụn’anya n’ebe ụmụnna ha nọ?
8. Ọ bụ rue otù ra aña ka nwa Chineke gaegosiputa ihụn’anya n’ebe nwannaya nọ?
9. Òlee otù o kwesiri ụmụ ndikom nke Chineke iji mesoo ndi naezi ozizi ugha?